

Základná škola, Komenského 8, Trebišov

VNÚTORNÝ PORIADOK ŠKOLY

V Trebišove

Mgr. Radoslav Ujhelyi

riaditeľ školy

Školský poriadok je organizačnou pracovnou právnou normou školy, ktorá je právnym subjektom. Vypracovaný je na základe § 153 Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní Z.z.

Na zabezpečenie, harmonizáciu chodu a organizáciu školského života vydáva riaditeľ školy tento školský poriadok, ktorý vychádza zo všeobecne záväzných právnych predpisov, podmienok školy a požiadaviek školskej komunity.

Školský poriadok školy je súhrn noriem spolužitia a spolupráce celého školského kolektívu žiakov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, rodičov (zákonných zástupcov žiakov) a verejnosti, ktorá je v kontakte so školou. Jeho uplatňovanie v praxi v podstatnej miere prispieva k poslaniu školy. Dôsledné plnenie práv, povinností a zásad školského poriadku v praktickom živote školy je základnou povinnosťou zúčastnených.

Úlohou školského poriadku je racionálne rozdelenie úloh, správne využívanie pracovného času a predchádzanie školským a pracovným úrazom. Dodržiavanie školského poriadku utvára dobré predpoklady na chod školy a jej bezpečnosť. Preto sú všetci zamestnanci a žiaci školy povinní tento školský poriadok dodržiavať.

Školský poriadok školy konkretizuje:

- Organizácia školského roka, vyučovacieho dňa a mimoškolských aktivít.
- Poriadok pre žiakov, pravidiel správania, dochádzka, hodnotenie, klasifikácia a výchovné opatrenia, individuálne štúdium a štúdium v zahraničí.
- Poriadok pre učiteľov.
- Konkretizácia kompetencií vedenia školy.
- Pravidlá výkonu práce pedagogických zamestnancov, žiakov a ostatných zamestnancov školy.
- Zásady starostlivosti o ochranu zdravia, bezpečnosť pri vyučovaní a školských akciách, starostlivosť o osobnú hygienu zúčastnených a psychohygienických a zdravotných podmienok, tvorba a ochrana životného prostredia.
- Organizáciu stravovania.
- Zásady činnosti vo výchovnej oblasti – Školský poriadok ŠKD, záujmových útvarov školy.
- Ustanovenia demokratických a humanistických snáh školy.
- Konštituovanie a činnosť samosprávnych orgánov školy (školský parlament, triedna samospráva).
- Základné práva a povinnosti rodičov a verejnosti, ktorá prichádza do kontaktu so školou, zásady spolupráce.

Preambula

Základná škola je zameraná na výchovu a vzdelávanie detí. V záujme naplnenia práva na vzdelanie, vedenie školy zabezpečí vnútorný chod školy a podmienky pre optimálne medziľudské vzťahy tak, aby bol čas strávený v škole efektívne využitý z hľadiska vzdelávania a aby bol aj časom príjemne stráveným rovnako žiakmi ako aj ostatnými zamestnancami. Škola bude dôsledne dbať na dodržiavanie záväzných právnych noriem, ako sú Deklarácia práv dieťaťa, Listina základných práv a slobôd ako aj iné platné dokumenty vo vzťahu k žiakom, učiteľom i ostatným zamestnancom školy. Z uvedeného dôvodu sa ustanovuje tento Školský poriadok školy, ktorý sa opiera o platnú legislatívu. Je to súhrn noriem, zásad a pravidiel spolužitia celého kolektívu žiakov, pedagogických a ostatných zamestnancov školy. Uplatňovanie školského poriadku školy v každodennom živote školy je prejavom uvedomelého vzťahu k práci v škole a k plneniu svojich povinností.

I. Všeobecné ustanovenia

1. Organizácia školského roka
2. Organizácia vyučovacieho dňa
3. Práva a povinnosti žiakov
4. Výchovné opatrenia

II. Zásady správania žiakov

1. Oslovenie a pozdravy
2. Príchod do školy
3. Správanie sa žiakov na vyučovaní
4. Správanie sa žiakov počas prestávky
5. Odchod žiakov
6. Dochádzka žiakov do školy

III. Starostlivosť o školské zariadenie a učebnice

IV. Náplň práce týždenníkov

V. Starostlivosť o ochranu zdravia žiakov, bezpečnosť pri vyučovaní a školských akciách

VI. Správanie sa žiakov na verejnosti

VII. Komisionálne skúšky, opravné skúšky, opakovanie ročníka

VIII. Individuálne štúdium, štúdium v zahraničí

IX. Školské stravovanie

X. Základné práva a povinnosti rodičov a verejnosti školskej komunity

1. Práva a povinnosti rodiča
2. Spolupráca školy a rodiny
3. Požiadavky na verejnosť

XI. Šikanovanie na škole

1. Čo je šikanovanie

2. Najčastejšie prejavy šikanovania
3. Postup

XII. Zákaz segregácie vo výchove a vzdelávaní

1. Štandardy postojov a hodnôt
2. Štandardy priestorovej desegregácie
3. Štandardy organizačnej desegregácie
4. Štandardy sociálnej desegregácie

I. Všeobecné ustanovenia

1. Organizácia školského roka

Obdobie školského vyučovania (ďalej len "vyučovanie") sa člení na prvý polrok a druhý polrok. Vyučovanie v prvom polroku sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Vyučovanie v druhom polroku sa začína 1. februára a končí sa 30. júna bežného roka.

Na školách sa vyučuje päť dní v týždni. V dňoch pracovného pokoja sa na školách nevyučuje.

Vysvedčenie sa vydáva žiakom v posledný vyučovací deň II. polroka. Za I. polrok sa vydáva výpis vysvedčenia podľa SPRIEVODCU ŠKOLSKÝM ROKOM.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny (1 deň), jarne prázdniny (týždeň podľa rozvrhu krajov), veľkonočné prázdniny a letné prázdniny (od skončenia vyučovania v druhom polroku do začiatku vyučovania v novom školskom roku).

Riaditeľ školy môže poskytnúť žiakom zo závažných, najmä z organizačných a z technických dôvodov v súhrne najviac päť dní voľna v školskom roku.

Ak dôjde k nepredvídanej udalosti, najmä k živeľnej pohrome, k havarijnej situácii, k epidémii alebo k pandémie, môže riaditeľ školy po prerokovaní so zriaďovateľom školy rozhodnúť o poskytnutí ďalších dní voľna žiakom a o spôsobe náhrady vyučovania za tieto dni.

2. Organizácia vyučovacieho dňa

Vyučovací proces sa riadi platným rozvrhom hodín, ktorý schválil riaditeľ školy. Rozvrh hodín je povinný rešpektovať každý žiak, pedagogický zamestnanec a ostatní zamestnanci.

Rozvrh zvonenia:

1.hodina:	08:00 – 08:45
2.hodina:	08:55 – 09:40
3.hodina:	10:00 – 10:45
4.hodina:	10:55 – 11:40
5.hodina:	11:50 – 12:35
6.hodina:	12:45 – 13:30
7.hodina:	14:00 – 14:40

Režim ŠKD:

11:25 – 12:00	schádzanie žiakov, príprava na obed
12:00 – 13:00	obed
13:00 – 14:00	odpočinkovo – rekreačná činnosť
14:00 – 14:45	záujmová činnosť
14:45 – 15:00	olovrant
15:00 – 15:30	príprava na vyučovanie
15:30 – 16:15	individuálna činnosť
16.15 – 17.00	služba

3. Práva a povinnosti žiakov

Každý žiak má právo:

na výchovu a vzdelávanie:

- v bezpečnom a zdravom prostredí

- v materinskom jazyku
- zamerané na mnohostranné poskytovanie vecných informácií
- primerané jeho veku , schopnostiam, záujmom a zdravotnému stavu
 - na jemu zrozumiteľný výklad učiva,
 - na rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu,
 - na bezplatné vzdelanie,
 - na bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety,
 - na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi možnosťami, záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom,
 - na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
 - žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú,
 - k danému učivu položiť otázku a dostať na ňu odpoveď,
 - na omyl, zmenu názoru a právo na vývin,
 - na objektívne hodnotenie,
 - primerane využívať školské zariadenie, učebne, pomôcky, knižnicu,
 - dobrovoľne sa zapájať podľa záujmu do mimoškolských športových, kultúrnych a iných aktivít, ktoré organizuje škola,
 - na ohľaduplné a taktné zaobchádzanie zo strany pedagógov, prevádzkových zamestnancov školy i spolužiakov, má byť chránený pred všetkými formami zanedbávania, krutosti a využívania,
 - v primeranom čase, priestore a primeraným spôsobom vyjadriť svoj názor v diskusii na vyučovaní, na triednických hodinách, v školskom časopise,
 - aby disciplinárne opatrenia, ktoré sa voči nemu vykonávajú, boli zlučiteľné s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa,
 - na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní rešpektujúci jeho schopnosti a zdravotný stav,
 - na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov, na slobodnú voľbu záujmovej činnosti v súlade so svojimi záujmami a záľubami,
 - dostať informácie v otázkach týkajúcich sa jeho osoby a výchovno-vzdelávacích výsledkov od pedagogických zamestnancov,
 - na individuálne vzdelávanie v rozsahu stanovenom predpismi.

K povinnostiam žiakov patrí:

- osvojiť si vedomosti, zručnosti a návyky poskytované školou,
- osvojiť si a zachovávať základné pravidlá a časový harmonogram a program školy, rešpektovať jej zameranie a svojimi vzájomnými vzťahmi prispieť k dobrej atmosfére,
- osvojiť si zásady mravného správania, vedomosti a praktické zručnosti na veku primeranej úrovni,
- svojím vystupovaním a činnosťou neobmedzovať osobnú slobodu iných a neohrozovať ich mravnosť, zdravie a bezpečnosť,
- osvojiť si zásady vlastenectva, humanity, demokracie a správať sa podľa nich,

- byť disciplinovaní, plniť pokyny pedagogických zamestnancov a správať sa v škole i mimo nej tak, aby robil česť sebe i škole,
- chrániť vlastné zdravie a zdravie iných, dbať o čistotu a poriadok, pomáhať pri udržiavaní poriadku v škole a jej okolí.
- byť v škole vhodne a čisto upravený, aby nevzbudzovali svojím zovňajškom pohoršenie,
- šetriť školské zariadenia, chrániť ich pred poškodením, hospodárne zaobchádzať s učebnicami a učebnými pomôckami,
- dodržiavať vyučovací čas, rozvrh prestávok, zasadací poriadok v triedach a plniť ďalšie pokyny obsiahnuté v školskom poriadku,
- nastupovať do školy minimálne 10 minút pred začiatkom vyučovania,
- udržiavať v škole poriadok,
- správať sa na verejnosti, v mimo vyučovacom čase, počas voľných dní aj cez prázdniny tak, aby nepoškodzoval dobré meno školy,
- zdržiavanie sa žiakov vo večerných a nočných hodinách na diskotékach, reštauračných zariadeniach sa považuje za porušenie školského poriadku,
- rešpektovať zameranie, základné pravidlá a program školy, prezentovať ho nielen v škole, ale aj na verejnosti,
- zachovávať osobnú hygienu a hygienu prostredia, obliekať sa v súlade s hygienickými i mravnými požiadavkami (v škole sa preobúva obuv a vrchné ošatenie sa odkladá v skrinkách).

Žiakovi nie je dovolené:

- fajčiť klasické, elektronické cigarety v priestoroch školy, v okolí školy a pri všetkých činnostiach organizovaných školou,
- užívať žuvací tabak
- prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou alkoholické nápoje, drogy a iné zdraviu škodlivé látky, používať ich v škole alebo pri činnostiach organizovaných školou,
- prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou veci ohrozujúce život a zdravie a veci, ktoré by mohli rozptyľovať pozornosť ostatných žiakov pri vyučovaní,
- manipulovať s vecami zabezpečujúcimi ochranu budovy a majetok školy,
- znečisťovať steny a ničiť zariadenie učební, šatní, sociálnych zariadení a ostatných priestorov školy,
- používať vulgárne výrazy, počas vyučovacieho procesu používať mobilný telefón /ak žiak na vlastné riziko mobilný telefón v škole má, musí byť počas vyučovacích hodín vypnutý a uložený v taške žiaka/,
- konzumovať potraviny počas vyučovacieho procesu,
- nosiť do školy drahé veci a neprimerane vysoké finančné čiastky, v prípade straty či odcudzenia ide o osobnú zodpovednosť žiaka, ktorý si takéto drahé veci do školy priniesol,
- do tried nosiť vrchné ošatenie a obuv,
- vystupovať a sedieť na parapetných doskách, otvárať okná a vykláňať sa z nich, vyhadzovať von papiere a iné odpadky, či školské pomôcky, vystupovať na lavice, hojdať sa na stoličkách.

4. Výchovné opatrenia

Výchovné opatrenia sú pochvaly, iné ocenenia a opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov.

Pochvaly a iné ocenenia

Udeľujú sa za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, za dlhodobú úspešnú prácu pre kolektív. Pochvaly sa udeľujú ústne alebo písomne.

Škola udeľuje :

- pochvalu od vyučujúceho do kolónky: OZNAMY A POZNÁMKY v EITK,
- pochvalu od triedneho učiteľa,
- pochvalu od riaditeľa školy,
- diplom,
- po schválení rodičovskou radou vecnú /finančnú/ odmenu.

Najlepších žiakov môže riaditeľ školy navrhnúť na ocenenie zriaďovateľovi školy.

Opatrenia na posilnenie disciplíny:

Ukladajú sa žiakom za opakované a závažné porušenia školského poriadku. Spravidla predchádzajú zníženiu známky zo správania. Každému opatreniu predchádza objektívne prešetrenie previnenia a poklesku.

Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z týchto opatrení:

- zápis do kolónky: OZNAMY A POZNÁMKY v EITK,
- napomenutie triednym učiteľom a pokarhanie triednym učiteľom,
- pokarhanie riaditeľom školy,
- znížená známka zo správania.

V klasifikačnom období hodnotí škola porušovanie vnútorného poriadku žiakom:

- rozhodnutím o riaditeľskom pokarhaní (Proti tomuto môže zákonný zástupca podať odvolanie v termíne uvedenom na rozhodnutí)
- zníženou známkou zo správania (Ak má zákonný zástupca pochybnosti o správnosti klasifikácie na konci I. a II. polroku, môže do troch dní odo dňa , keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie požiadať o prešetrenie správnosti postupu pri klasifikácii správania).

Pri zápisoch v klasifikačnom poriadku a neospravedlnených hodinách môžu nasledovať výchovné opatrenia:

- napomenutie triednym učiteľom (3 zápisy/ 3 neospravedlnené hodiny)
- pokarhanie triednym učiteľom (5 zápisov/ 5 neospravedlnených hodín)
- pokarhanie riaditeľom školy (6 zápisov/ 6 neospravedlnených hodín)
- znížená známka zo správania o 1 stupeň (7- 18 zápisov/ 7-18 neospravedlnených hodín)
- znížená známka zo správania o 2 stupne (nad 19 zápisov/ nad 19 neospravedlnených hodín)

Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, môže byť okamžité vylúčený z výchovy a vzdelávania a umiestnený do samostatnej miestnosti školy v prítomnosti pedagogického zamestnanca. Na prešetrenie sa bezodkladne privolá zákonný zástupca žiaka, zdravotná pomoc, Policajný zbor a riaditeľ školy vyhotoví o dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia písomný záznam.

II. Zásady správania žiakov

1. Oslovenie a pozdravy

- žiaci zásadne oslovujú zamestnancov školy: pán riaditeľ, pani učiteľka, pán školník a podobne,
- žiaci zdravia pozdravom: „dobrý deň“, „dobré ráno“. Žiaci zdravia v ten istý deň len pri prvom stretnutí,
- žiaci zdravia všetkých zamestnancov školy,
- žiaci, ak im to zdravotný stav dovoľuje zdravie vyučujúceho na začiatku hodiny tak, že vstanú. Ak príde do triedy iný vyučujúci alebo iná dospelá osoba, postavia sa. Pri ich odchode sa žiaci takisto postavia. Sadajú si na pokyn vyučujúceho,
- na hodinách telesnej výchovy, výtvarnej výchovy, práce s počítačom, praktických cvičeniach, pri písaní kontrolných prác a na pokyn vyučujúceho žiaci nezdravia,
- žiaci zdravia zamestnancov školy aj pri stretnutí mimo budovy školy.

2. Príchod do školy

- Žiaci na vyučovanie prichádzajú tak, (najneskôr o 7:40 hod.) aby pred začiatkom hodiny boli na svojom mieste, s pripravenými učebnými pomôckami. Na záujmovú činnosť prichádzajú 10 minút pred začiatkom činnosti.
- Neskorý príchod na vyučovanie musí žiak ospravedlniť u vyučujúceho v triede i u svojho triedneho učiteľa.
- Opakované bezdôvodné neskoré príchody na vyučovanie je porušovanie školského poriadku, za každé 3 takéto príchody bude žiakovi udelená 1 neospravedlnená hodina.
- Na činnosti, ktoré organizuje škola, sa žiaci zhromažďujú na mieste a v čase, písomne oznámenom v IŽK, určenom vyučujúcim a schváleným riaditeľom školy.

- Žiak sa v škole preobúva do zdravotne nezávadnej obuvi, ktorú má označenú, do školy ju nosí v osobitnom vrecúšku (po skončení vyučovania ju môže nechať v šatni - škola nezodpovedá za jej prípadné straty).
- Vychádzkovú obuv, ktorú má podpísanú alebo inak označenú, necháva počas vyučovania, výchovnej činnosti v skrinkách (nenosí ju do triedy !)
- Žiaci na bicykli, skejtborde, kolieskových korčuliach prichádzajú do školy – jej vonkajších priestorov len na vlastné nebezpečenstvo. Vstup do školy je na týchto športových náradiach zakázaný. Škola za poškodenie, či krádež bicykla, kolobežky, skejtbordu a kolieskových korčúl nenesie zodpovednosť.
- Vo vnútorných priestoroch školy je zakázané pohybovať sa na kolieskových korčuliach.

3. Správanie sa žiakov na vyučovaní

- Žiak je povinný správať sa v škole slušne, dbať na pokyny pedagogických i ostatných zamestnancov školy, podľa svojich schopností sa svedomito pripravovať na vyučovanie a dodržiavať školský poriadok.
- Žiak prichádza na vyučovanie a všetky školské podujatia včas, riadne pripravený, so všetkými učebnými pomôckami, ktoré podľa rozvrhu potrebuje na vyučovanie. Pomôcky potrebné na hodinu si pripraví cez prestávku.
- V prípade, ak si žiak opakovane bez závažnejšieho dôvodu neprinesie pomôcky na vyučovanie, môže mu byť udelené niektoré z výchovných opatrení alebo navrhnutá znížená známka zo správania.
- Miesto určené v zasadacom poriadku môže žiak meniť len so súhlasom vyučujúceho.
- Po zazvonení na vyučovaciu hodinu sedí žiak na mieste určenom podľa zasadacieho poriadku a po vstupe učiteľa do triedy ako aj pri jeho odchode z triedy po ukončení hodiny, ho zdraví povstaním, ak mu to zdravotný stav dovoľuje.
- Na vyučovacej hodine žiak sa správa slušne, sleduje činnosť v triede, je aktívny, nenašepkáva, neodpisuje, nevyrúša.
- Ak chce žiak odpovedať alebo sa vyučujúceho niečo spýtať, hlási sa zdvihnutím ruky.
- Ak sa žiak na vyučovanie nepripravil, má možnosť ospravedlniť sa vyučujúcemu na začiatku hodiny s uvedením dôvodu.
- Počas hodiny smie žiak opustiť triedu, len so súhlasom vyučujúceho.
- Svoje miesto žiak udržiava v čistote a poriadku.
- Manipulovať s oblokmí, žalúziami, svetelnými vypínačmi, audiovizuálnou technikou môžu žiaci len so súhlasom pedagóga. Pri poškodení škodu hradí rodič, resp. zákonný zástupca nezodpovedného žiaka a ak sa nezistí vinník, škodu uhradí kolektív triedy.
- Do školy je neprípustné nosiť predmety, ktoré žiak v škole nepotrebuje. Klenoty, hodinky a väčšie sumy peňazí nosí žiak do školy na vlastnú zodpovednosť. Ak žiak zistí stratu nejakej svojej veci, oznámi to triednemu učiteľovi, ktorý urobí ďalšie opatrenia.
- Do školy je zakázané nosiť, prechovávať a užívať elektronické cigarety, žuvací tabak, akékoľvek drogy - omamné látky, zbrane aj ich atrapy.
- Porušenie zákazu sa klasifikuje ako hrubé narušenie disciplíny, ktoré triedny učiteľ rieši s rodičmi na výchovnej komisii.
- Používanie mobilného telefónu, tabletu, MP3 prehrávača počas vyučovania a prestávok je zakázané. Ak má žiak mobilný telefón v škole, je povinný ho uložiť do osobnej skrinky, alebo skrinky spolužiaka. Žiak nesmie počas prestávok používať mobilný telefón na hranie hier, surfovanie a počúvanie hudby, fotografovanie, natáčanie videí.

- Mobilný telefón nesmie byť použitý ani namiesto hodínok alebo kalkulačky.
- V prípade, že žiak bez dovolenia použije mobilný telefón počas vyučovania, dopúšťa sa závažného porušenia školského poriadku. Mobilný telefón mu bude zadržaný a vrátený až na konci vyučovania.
- V prípade opakovaného porušenia zákazu používania mobilného telefónu bude telefón zadržaný a odovzdaný len zákonnému zástupcovi žiaka. Zároveň môže byť žiakovi uložené niektoré z výchovných opatrení.
- Žiak môže použiť mobilný telefón iba v súrnych prípadoch a to so súhlasom svojho triedneho učiteľa.
- Za stratu, prípadne krádež mobilného telefónu škola neponesie žiadnu zodpovednosť.
- Ak dôjde v škole k použitiu mobilného telefónu, tabletu ako nahrávacieho zariadenia a záznam na ktorom je učiteľ, bude zverejnený na niektorej sociálnej sieti alebo inde, žiakovi bude automaticky znížená známka zo správania.

4. Správanie sa žiakov počas prestávky

- Počas prestávky sa žiak pohybuje primerane rýchlo, neruší a neobmedzuje spolužiakov bez dovolenia nesmie opustiť budovu školy. Žiaci sa správajú voči sebe slušne a tolerantne, nevyhľadávajú potýčky, neriešia osobné problémy neslušnými výrazmi, prípadne fyzickým násilím. Nezneužívajú fyzicky slabších spolužiakov na vykonávanie rôznych ponižujúcich úkonov. V prípade zistenia šikanovania, situáciu rieši triedny učiteľ a bez výnimky každého žiaka potrestá zníženou známkou zo správania. Tieto priestupky žiakov je triedny učiteľ povinný riešiť s rodičmi na výchovnej komisii.
- Žiaci majú zakázané vykláňať sa z okien a vyhadzovať von papier a iné odpadky.
- Počas malých prestávok žiak bez dôvodu neopúšťa triedu. Prestávky sú určené na prípravu pomôcok pre ďalšiu vyučovaciu hodinu, použitie WC, vykonanie osobnej hygieny. Cez malé prestávky žiaci desiatujú v triedach. Dvere počas malých prestávok sú na triedach otvorené. Veľké okná sú zatvorené, otvorené sú len vetracie okná-malé.
- Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane pred koncom prestávky sa presunú pred odbornú učebňu, pokiaľ nie sú dohodnutí s vyučujúcim o inom postupe presunu.
- Pre pomôcky chodia určení žiaci cez prestávky.
- Žiakom sa zakazuje nosiť extravagantné účesy, nosiť nevhodne odhaľujúce oblečenie, (príliš krátke sukne, odhalené brucho a prsia), maľovať nechty a vlasy, nosiť piercing a mať make-up. Zakazuje sa nevhodné objímanie a bozkávanie žiakov v priestoroch školy ako aj v blízkom okolí budovy školy.

5. Odchod žiakov

- Po skončení poslednej vyučovacej hodiny si každý žiak uloží svoje veci do aktovky, vyčistí si svoje miesto a okolie od papierov a iných nečistôt a vyloží si stoličku na lavicu. Odkladací priestor pod lavicou zostáva prázdny.
- Na pokyn vyučujúceho žiaci opustia triedu, ktorých vyučujúci poslednej vyučovacej hodiny odprevadí na hlavnú chodbu. Žiaci, ktorí sa stravujú v ŠJ sú odprevadení do ŠJ.
- Po skončení vyučovania idú žiaci domov. Zdržať sa bez dozoru a súhlasu pedagóga v budove školy nie je dovolené.

6. Dochádzka žiakov do školy

- Žiak je povinný chodiť do školy pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa činností, ktoré škola organizuje. Účasť na vyučovaní nepovinných predmetov pre prihlásených žiakov je povinná počas celého školského roku.
- Ak žiak mieni vymeškať vyučovanie pre vopred známu príčinu, vyžiada si dovoľenie. Žiadosť o uvoľnenie musí byť:
 - ✓ písomná a podpísaná rodičmi (zákonným zástupcom), v ojedinelých prípadoch môže oznámiť telefonicky, sms správou,
 - ✓ ústna, kedy žiaka osobne ospravedlní a odvedie priamo rodič (zákonný zástupca) pri odchode žiaka zo školského vyučovania počas dňa,
 - ✓ triedny učiteľ ospravedlní neprítomnosť žiaka maximálne na tri dni po sebe a to jedenkrát za I. polrok a jedenkrát za II. polrok (tr. uč. je povinný viesť si evidenciu neprítomnosti)
 - ✓ na štyri a viac dní, len na základe písomnej žiadosti rodičov (zákonných zástupcov) dáva súhlas riaditeľ školy
 - ✓ na uvoľnenie z jednej vyučovacej hodiny (písomná žiadosť rodičov s oznámením ich zodpovednosti v prípade úrazu žiaka, ústna žiadosť rodiča pri osobnom prevzatí žiaka zo školy) dáva súhlas príslušný vyučujúci danej hodiny
 - ✓ uvoľnenie žiaka je vedenie v triednej knihe ako neprítomnosť žiaka na vyučovaní.
- Ak sa žiak nemôže zúčastniť výchovno-vzdelávacieho procesu, zákonný zástupca je povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť škole, najneskôr do 48 hodín.
- Dôvody ospravedlnenej neprítomnosti žiaka:
 - ✓ choroba žiaka,
 - ✓ mimoriadne udalosti v rodine, účasť žiaka na športových a kultúrnych podujatiach,
 - ✓ náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov,
 - ✓ lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy.
- Ak ochorie žiak alebo niektorá z osôb, s ktorými žiak býva v spoločnej domácnosti alebo je s nimi v trvalom styku na prenosnú infekčnú chorobu, oznámi toto zákonný zástupca neodkladne riaditeľovi školy.
- Zákonný zástupca (rodič) je povinný oznámiť triednemu učiteľovi resp. riaditeľovi školy každé vážnejšie ochorenie žiaka, ktoré si vyžaduje individuálny prístup zo strany pedagógov.
- Ak má triedny učiteľ odôvodnené podozrenie, že žiak alebo jeho zákonný zástupca (rodič) porušujú § 37 Školského zákona - povinná školská dochádzka - neprítomnosť na vyučovaní sa považuje za neospravedlnenú. Triedny učiteľ prostredníctvom riaditeľstva školy zasiela rodičovi upozornenie na nedbalú školskú dochádzku - najneskôr po troch dňoch neospravedlnenej neprítomnosti žiaka na vyučovaní!
- Žiak nesmie svojvoľne odísť zo školy: V prípade uvoľnenia žiaka z výchovno-vzdelávacej činnosti v zmysle bodu 2 tohoto poriadku, žiaka si musí osobne prevziať zákonný zástupca alebo osoba splnomocnená k tomuto úkonu.
- Žiak, ktorý bol oslobodený od vyučovania niektorého predmetu, musí byť prítomný na vyučovaní predmetu a zamestnáva sa pomocnými úlohami pri vyučovaní.
- Ak je predmet, v ktorom je žiak oslobodený, zaradený na prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu, žiak sa vyučovania predmetu nezúčastňuje na základe rozhodnutia riaditeľa školy vydaného na žiadosť rodičov.
- Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch, môže do troch dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie (škola preskúma žiadosť a oznámi zákonnému zástupcovi, či žiak bude alebo nebude preskúšaný.)

III. Starostlivosť o školské zariadenia a učebnice

- Žiak je povinný šetriť učebnice a školské potreby, udržiavať v poriadku a čistote svoje miesto, triedu a iné školské priestory, chrániť majetok školy pred poškodením. Je povinný nosiť do školy učebnice a školské potreby podľa rozvrhu hodín.
- Akékoľvek poškodenie zariadenia školy z nedbanlivosti alebo úmyselné poškodenie je v plnej miere povinný nahradiť rodič žiaka (zákonný zástupca).
- Ak žiak prestupuje na inú školu, učebnice odovzdá príslušnej škole.

IV. Náplň práce týždenníkov

Týždenníci sú triedni funkcionári, ktorých menuje triedny učiteľ: Sú dvaja a ich mená sú zapísané v triednej knihe. Ich povinnosti:

- Týždenníci zodpovedajú za poriadok a čistotu v triede i v priestoroch pred triedou po dobu vyučovania. Pred vyučovaním sú povinní pripraviť kriedu, fixky a iné potreby na vyučovanie podľa pokynov vyučujúcich.
- Na každej hodine hlásiť neprítomných spolužiakov.
- Počas prestávky vetrať, polievať kvety, čistiť tabuľu.
- Po skončení vyučovania zotrieť tabuľu. Kriedu, fixky, špongiu a ostatné pomôcky uložiť, uzavrieť obloky, prekontrolovať uzávery vody a vyniesť triedený odpad do zberných nádob na, ktoré sa nachádzajú na chodbe.
- Týždenníci dbajú na šetrenie elektrickou energiou - počas prestávky vypínajú osvetlenie tried.
- Pri zistení, že v triede je niečo pokazené, túto skutočnosť oznámia ihneď triednemu učiteľovi.
- Týždenníci informujú vedenie školy, ak učiteľ nenastúpil na vyučovaciu hodinu do 5 minút po začatí vyučovacej hodiny.

V. Starostlivosť o ochranu zdravia žiakov, bezpečnosť pri vyučovaní a školských akciách

- Žiak musí byť v škole a na všetkých školských a mimoškolských podujatiach oblečený a upravený vhodne a čisto.
- Žiak je povinný počas vyučovania, prestávok, ako i na podujatiach organizovaných školou chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov.
- Všetci žiaci sú so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom. V prípadoch zvýšeného ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach, sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom.
- Všetci žiaci školy sú povinní rešpektovať dozor konajúcich učiteľov školy.
- Zo zdravotných dôvodov nie je povolené používať v škole ako prezuvky tenisky a cvičky.
- Každý žiak je povinný mať v škole hygienické vrecúško s toaletnými potrebami.
- Žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady - dôsledne si umyje ruky po použití WC i pred každým jedlom.
- Triedny učiteľ je povinný na začiatku školského roka zabezpečiť pre žiakov svojej triedy vhodné veľkosti nábytku a každý vyučujúci by mal dbať na to, aby žiak dodržiaval správnu vzdialenosť pri písaní a čítaní.
- Každý pedagóg je povinný zohľadňovať zrakové, sluchové vady i výšku vzrastu žiaka.

- V prevádzkových priestoroch sa žiak správa tak, aby nezapríčiňoval zvyšovanie prašnosti a neohrozoval vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť spolužiakov.
- Pred začatím činnosti, pri ktorej vzniká riziko úrazu, pedagóg je preukázateľne povinný poučiť a upozorniť žiakov na ich možné nebezpečenstvo vzniku úrazu. Prvú predlekársku pomoc je povinný poskytnúť každý zamestnanec školy.
- Ak žiak utrpel úraz, musí o tom informovať zodpovedného pedagogického zamestnanca /vyučujúceho, dozor konajúceho, triedneho, vychovávateľku.../.
- Pedagóg, ktorý poskytol prvú predlekársku pomoc žiakovi je povinný o úraze alebo onemocnení informovať rodičov žiaka.
- Každý školský úraz treba evidovať v knihe školských úrazov a každé ošetrenie úrazu je povinné zapísať do zošita ošetrení úrazov.
- Ak úraz žiaka alebo iné zhoršenie zdravotného stavu si vyžaduje neodkladnú lekársku pomoc, škola zabezpečí pre žiaka pedagogický doprovod, ktorý podá ošetrojúcemu lekárovi informácie o vzniku a príčinách úrazu a informáciu o poskytnutej predlekárskej prvej pomoci.

VI. Správanie sa žiaka na verejnosti

- Žiak sa vo verejných zariadeniach (puby, bistrá, reštaurácie...) nesmie zdržiavať v spojitosti s hrou na automatoch a inými hrami, ktoré sú v týchto zariadeniach nainštalované.
- Žiak sa môže zúčastniť filmového, divadelného predstavenia alebo iného kultúrneho a zábavného programu, ak nie je program nevhodný pre školskú mládež. Večerného predstavenia sa môže žiak zúčastniť iba v sprievode rodiča alebo ním poverenej osoby.
- Vo večerných hodinách sa žiak zdržiava doma.
- Na školských výletoch, vychádzkach, exkurziách, plaveckom výcviku, lyžiarskom výcviku, v škole v prírode sa žiaci riadia pokynmi pedagógov.

VII. Komisionálne skúšky, opravné skúšky, opakovanie ročníka v základnej škole

Žiak sa **klasifikuje podľa výsledkov komisionálnej skúšky:**

- ak je **skúšaný v náhradnom termíne**,
- ak žiak alebo zákonný zástupca **požiada o preskúšanie** žiaka,
- ak sa **preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy**,
- ak vykonáva **opravné skúšky**,
- v štúdiu podľa **individuálneho učebného plánu**,
- v prípade **oslobodenia žiaka od povinnosti dochádzať do školy**,
- v štúdiu **jednotlivých vyučovacích predmetov**,
- pri plnení **osobitného spôsobu školskej dochádzky**,
- **pri individuálnom vzdelávaní**,
- vo vzdelávaní v základných školách na získanie nižšieho stredného vzdelania,
- ak má žiak vymeskaných viac ako 30% a viac vyučovacích hodín (spolu ospravedlnených a neospravedlnených VH) ako je počet všetkých odučených vyučovacích hodín za jedno klasifikačné obdobie – jeden polrok, žiak má vykonať komisionálnu skúšku.

O možnosti vykonať komisionálnu skúšku rozhodne riaditeľ školy.

Komisia pre komisionálne skúšky (ďalej len "*komisia*") má najmenej troch členov. Komisia sa skladá:

- z **predsedu**, ktorým je spravidla riaditeľ školy, zástupca riaditeľa školy alebo ním poverený učiteľ,
- skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ žiaka príslušný vyučovací predmet, a
- **prísediaceho**, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet.

Výsledok komisionálnej skúšky **vyhlási predseda komisie verejne v deň konania skúšky**. Výsledok každej komisionálnej skúšky **je pre klasifikáciu žiaka konečný**. Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka **má pochybnosti o správnosti klasifikácie** na konci prvého a druhého polroka, **môže do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiadať** riaditeľa školy **o vykonanie komisionálnej skúšky** (ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy). Preskúšať žiaka **nemožno, ak bol** v klasifikačnom období z tohto vyučovacieho predmetu **hodnotený na**

základe komisionálnej skúšky. Riaditeľ školy môže **povoliť prítomnosť zákonného zástupcu** žiaka na jeho komisionálnom preskúšaní.

VIII. Individuálne štúdium, štúdium v zahraničí

Na požiadanie zákonného zástupcu z dôvodov aktívnej záujmovej činnosti žiaka alebo zo zdravotných dôvodov doložených príslušným potvrdením, môže riaditeľ školy povoliť žiakovi individuálny študijný plán alebo študijné úľavy, individuálne vzdelávanie. Pokiaľ žiak spolu s rodinou dlhší čas žije v zahraničí, môže riaditeľ školy vyhovieť žiadosti zákonného zástupcu žiaka a povoliť štúdium žiaka na škole obdobného typu v zahraničí. Riaditeľ školy stanoví, z ktorých predmetov bude musieť žiak na konci školského roka vykonať rozdielové skúšky. Určí tiež ich záväzné termíny.

IX. Školské stravovanie

- Každý žiak, ktorý sa chce stravovať je povinný včas vyplatiť stravné poštovou poukážkou, alebo cez účet.
- Vstup do jedálne je povolený iba stravujúcim sa žiakom.
- V školskej jedálni sa žiaci zdržujú iba počas konzumácie stravy .
- V jedálni sa správajú disciplinovane, riadia sa pokynmi zamestnancov v jedálni.
- Prevzatú a zaplatenú stravu stravník všetku konzumuje v jedálni , vrátane ovocia, jogurtov.
- Po konzumácii stravy je stravník povinný ním použitý kuchynský riad a príbor vrátiť do odkladacieho okienka pre použitý riad.
- V prípade, že žiak rozleje časť stravy na podlahu, oznámi túto skutočnosť a pracovníčky jedálne zabezpečia odstránenie nedostatku, ktorý býva príčinou školského alebo pracovného úrazu.

Ak žiak časť stravy rozleje na jedálenský stôl, tento nedostatok si odstráni sám alebo požiadá pracovníčku jedálne o uvedenie stola do dobrého hygienického stavu.

X. Základné práva a povinnosti rodičov a verejnosti školskej komunity

1. Práva a povinnosti rodiča

- Rodičom a iným osobám nie je dovolené vstupovať počas vyučovania do priestorov školy a vyrušovať učiteľa na vyučovacej hodine, pokiaľ tak nebude prípadne vopred dohodnuté a povolené riaditeľom školy, alebo jeho zástupcom. Rodičia môžu úradné záležitosti vybavovať denne v úradných hodinách.
- Informácie o žiakoch môžu zákonní zástupcovia získať na triednych aktívoch rodičovského združenia, alebo prostredníctvom vopred dohovorenej konzultácie s triednym, či iným učiteľom.
- Rodič má plnú zodpovednosť za svoje dieťa v čase mimo vyučovania.

2. Spolupráca školy a rodiny

- Škola priebežne informuje rodičov o správaní a prospechu žiaka. Jedným z prostriedkov je žiacka knižka / IŽK/. Do IŽK sa vpisujú iba dôležité oznamy.
- Učiteľ oznamuje rodičom nielen nepriaznivé správy o ich deťoch, ale aj kladné hodnotenia a pochvaly. Forma zápisu v IŽK musí byť premyslená a taktná.
- Pred zápisom do žiackej knižky učiteľ vždy zváži, či v danom prípade nie je vhodnejší spôsob styku s rodičmi napr. rozhovor po triednej schôdzke, list rodičom, pozvanie rodičov do školy.

3. Požiadavky na verejnosť

- Každý návštevník, ktorý vstúpi do objektu školy, je povinný ohlásiť sa službe dňa a uviesť účel návštevy.
- Verejnosti nie je dovolené vstupovať do priestorov školy počas vyučovania a po vyučovaní, pokiaľ to nie je vopred dohodnuté a povolené riaditeľom školy, alebo jeho zástupcom.
- Lektor (alebo iná osoba, ktorá zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú či inú dohodnutú činnosť v školských priestoroch) je zodpovedný za kvalitu odvedenej práce v zmysle stanovených legislatívnych noriem.
- Ďalej za bezpečnosť a ochranu zdravia zverených žiakov a zúčastnených zamestnancov školy na predmetnej činnosti ako aj za ochranu školského majetku. Prevádzkovanie činnosti je späté s dodržiavaním daného školského poriadku a všetkých interných smerníc školy.

XI. Šikanovanie na škole

„SME ŠKOLA, KDE SA ŠIKANOVANIE NETOLERUJE!!!“

1. Čo je šikanovanie

Ponímanie, prevencia a metódy riešenia šikanovania na škole vychádzajú zo Smernice č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach a z Interných postupov k prevencii a riešeniu šikanovania na škole. Šikanovanie je, keď niekto ohrozuje, ubližuje, zastrašuje či poníža iného človeka. Je to cielené a opakované použitie fyzických a psychických útokov jedincom alebo skupinou voči väčšinou slabšiemu jedincovi. Zahrňuje tak fyzické útoky vo forme bitky, vydierania, lúpeží, poškodzovania vecí, ako aj i útoky slovné vo forme, nadávok, ohovárania, vyhrážania či ponížovania. Môže mať aj formu sexuálneho obťažovania až zneužívania.

2. Najčastejšie prejavy šikanovania

- Posmešné poznámky, pokorujúca prezývka, nadávky, ponížovanie.
- Nátlak na jedinca, aby dával vecné alebo peňažné dary šikanujúcemu, alebo aby za neho platil.
- Nútenie k vykonávaniu nemorálnych až trestných činov alebo spoluúčasti na nich.
- Odreniny, modriny, škrabance alebo rezné rany, ktoré nemajú vysvetlenie .
- Obeť pôsobí smutne, nešťastne, stiesnene, máva sklón k plaču.

Platí to pre všetkých žiakov, pre všetkých zamestnancov školy a školských zariadení. Ak sa na pôde školy, alebo školských zariadení objaví šikanovanie, okamžite sa to rieši s vedením školy. Ak ti niekto v škole ubližuje, !NEBOJ SA!, zdôver sa triednemu učiteľovi, rodičovi, výchovnej poradkyni alebo niekomu inému, komu dôveruješ, alebo navštív školskú psychologičku na škole. Vypočujeme si ťa a pomôžeme! NEZABUDNI, ŽE V TOM NIE SI SÁM!

3. Postup

- Akékoľvek šikanovanie je potrebné oznámiť rodičom, učiteľom, polícii.
- Šikanovanie riešte okamžite.
- Pri šikanovaní nech v žiadnom prípade dieťa neodpovedá, nereaguje a nijakým iným spôsobom nevytvára vzťah, spätnú väzbu, interakciu.
- Pri šikanovaní prostredníctvom internetu alebo cez mobil (kyberšikanovanie) blokujte príjem správ, emailov od daného užívateľa a tak obmedzte možnosti páchatel'a. Uchovávajte si dôkazový materiál (emaily, sms, mms, históriu četu, screenshot, www stránky).

Pri akejkoľvek forme šikanovania má škola a rodičia šikanovaného právo podať na šikanujúceho trestné oznámenie na políciu. Samotné šikanovanie nie je ukotvené v trestnom zákone. Jeho prejavy však môžu napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

Príloha č. 1: Smernica č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach

Smernica č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach

Gestorský útvar: Útvar duševného zdravia tel.: 02 59374 875

ev. č.: 2025/1504:1-A3320

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže podľa čl. 12 ods. 2 písm. f) druhého bodu Organizačného poriadku Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 a 2a zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov a čl. 28 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa vydáva túto smernicu:

Čl. 1 Úvodné ustanovenie

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov (ďalej len „žiak“) v školách a školských zariadeniach (ďalej len „škola“), postupy prevencie a metódy riešenia šikanovania.

Čl. 2 Základné ustanovenia

(1) Na účel tejto smernice sa rozumie

- a) **šikanovaním** v škole obťažovanie¹⁾ formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zastráajúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponižujúceho, potupujúceho, zneucťujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania,
- b) **priamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve,

¹⁾ § 2a ods. 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

- c) **nepriamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehliadania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov (videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému,
- d) **šikanujúcim** žiak alebo skupina žiakov, ktorí opakovane psychicky alebo fyzicky ubližujú šikanovanému,
- e) **šikanovaným** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú vystavení šikanovaniu,
- f) **účastníkom šikanovania** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní, alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú šikanujúcimi ani šikanovanými,
- g) **dôvodom šikanovania** najmä osobitná charakteristika šikanovaného spočívajúca spravidla v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite, jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny, alebo iná osobná charakteristika spojená spravidla s nosením okuliarov, nadváhou alebo nízkou pohybovou gramotnosťou,
- h) **verbálnym šikanovaním** opakované nadávanie, urážanie, posmievanie sa, dobiedzanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, navádzanie na fyzický útok, prikazovanie šikanovanému vykonať určitý úkon proti jeho vôli, zastrasovanie, vydieranie alebo vylúčenie šikanovaného z kolektívu,
- i) **fyzickým šikanovaním** nežiaduci a nechcený fyzický kontakt pre šikanovaného, pri ktorom šikanujúci šikanovaného opakovane bije, udiera, sáče alebo kope do neho, podráža ho alebo hádže do neho rôzne predmety, skrýva, poškodzuje, privlastňuje si alebo ničí veci šikanovaného,
- j) **psychickým šikanovaním a emocionálnym šikanovaním** ubližovanie negatívnym ovplyvňovaním psychiky, emócií, nálady a duševného rozpoloženia šikanovaného, najmä opakovaným ponižovaním, zosmiešňovaním, zahanbovaním, opovrhovaním, ohováraním v jeho neprítomnosti, rozširovaním nepravdivých informácií alebo urážaním rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb,
- k) **elektronickým šikanovaním (ďalej len „kyberšikanovanie“)** verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutí nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

(2) Na účel tejto smernice sa za šikanovanie nepovažuje

- a) **jednorazový alebo impulzívny prejav násillia alebo agresie** medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
- b) **prejav násillia alebo agresie** medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
- c) **nezhoda** medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovno-vzdelávacím procesom.

(3) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu trestného činu²⁾, kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,³⁾
- b) obmedzovania osobnej slobody,⁴⁾
- c) lúpeže,⁵⁾
- d) vydierania,⁶⁾
- e) hrubého nátlaku,⁷⁾
- f) nátlaku,⁸⁾
- g) porušovania domovej slobody,⁹⁾
- h) sexuálneho násillia,¹⁰⁾
- i) sexuálneho zneužívania,¹¹⁾
- j) krádeže,¹²⁾
- k) neoprávneného užívania cudzej veci,¹³⁾
- l) poškodzovania cudzej veci,¹⁴⁾
- m) nebezpečného vyhrážania sa,¹⁵⁾
- n) nebezpečného prenasledovania,¹⁶⁾
- o) výroby detskej pornografie,¹⁷⁾
- p) rozširovania detskej pornografie,¹⁸⁾

²⁾ § 8 Trestného zákona.

³⁾ § 155 Trestného zákona.

⁴⁾ § 183 Trestného zákona.

⁵⁾ § 188 Trestného zákona.

⁶⁾ § 189 Trestného zákona.

⁷⁾ § 190 a 191 Trestného zákona.

⁸⁾ § 192 Trestného zákona.

⁹⁾ § 194 Trestného zákona.

¹⁰⁾ § 200 Trestného zákona.

¹¹⁾ § 201 až 203 Trestného zákona.

¹²⁾ § 212 Trestného zákona.

¹³⁾ § 215 Trestného zákona.

¹⁴⁾ § 245 a 246 Trestného zákona.

¹⁵⁾ § 360 Trestného zákona.

¹⁶⁾ § 360a Trestného zákona.

¹⁷⁾ § 368 Trestného zákona.

¹⁸⁾ § 369 Trestného zákona.

- q) prechovávaní detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení¹⁹⁾ alebo
- r) ohovárania.²⁰⁾

(4) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti

- a) občianskemu spolunažívaniu²¹⁾ alebo
- b) majetku.²²⁾

(5) Skutočnosť, že šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku,²³⁾ nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody.

(6) Zamestnanec školy, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie k prevencii a riešeniu šikanovania, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) neprekazenia trestného činu,²⁴⁾
- b) neoznámenia trestného činu²⁵⁾ alebo
- c) ublíženia na zdraví.²⁶⁾

Čl. 3 **Prevencia šikanovania**

(1) Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.

(2) Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku a psychickej úrovne a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu.²⁷⁾

(3) Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

(4) Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä

- a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov najmä voči sebe navzájom,
- b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej,
- c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných školou alebo inými subjektmi a mimoškolskými

¹⁹⁾ § 370 Trestného zákona.

²⁰⁾ § 373 Trestného zákona.

²¹⁾ § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 50 zákona č. 372/1990 Zb.

²³⁾ § 22 Trestného zákona.

²⁴⁾ § 341 Trestného zákona.

²⁵⁾ § 340 Trestného zákona.

²⁶⁾ § 155 až 158 Trestného zákona.

²⁷⁾ Hodnotová výchova v školách, Štátny pedagogický ústav, 2022.

činnosťami, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,

- d) spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou, ktorá má žiaka zvereného do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“),
- e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
- f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.

(5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzujú navrhované činnosti podľa odseku 4 písm. a) až e) z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

(6) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o opatreniach školy pri prevencii šikanovania najmä na webovom sídle školy, ak ho má zriadené, alebo na triednej schôdzi zákonných zástupcov v škole.

(7) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania. Riaditeľ školy v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy

- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
- b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.

(8) Riaditeľ školy

- a) zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
- b) zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
- c) zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
- d) zabezpečuje, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
- e) oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- f) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,

- g) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove²⁸⁾ okrem šikanujúceho, ktorým je dieťa materskej školy, a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
- h) informuje zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri zistení šikanovania.

Čl. 4

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

- (1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca.
- (2) Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- (3) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä
 - a) zabezpečí pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,
 - b) zabezpečí, aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,
 - c) informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,
 - d) spíše a zaeviduje záznam o incidente.
- (4) Riaditeľ pri incidente podľa odseku 3 podľa potreby kontaktuje
 - a) zariadenie poradenstva a prevencie,
 - b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - d) poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby.
- (5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní podozrenia zo šikanovania

²⁸⁾ § 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
- b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
- c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- d) zabraňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

Čl. 5

Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

- (1) Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.
- (2) Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
 - b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,
 - c) môže podľa potreby uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka;²⁹⁾ to neplatí, ak ide o dieťa materskej školy.
- (3) Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrenie,
 - b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
 - c) zabezpečí šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom, cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
 - d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

²⁹⁾ § 55 ods. 15 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(4) Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,
- b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
- c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálno- patologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

Čl. 6

Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia

(1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.

(2) O rozhovore podľa odseku 1 vrátane informovania zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia podľa čl. 4 ods. 3 písm. c), vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

Čl. 7

Záverečné ustanovenie

Postupy a dokumenty školy v oblasti prevencie šikanovania, preverovania šikanovania a riešenia šikanovania sa zverejňujú aj vo forme prístupnej pre žiakov so zdravotným postihnutím a v jazykoch národnostných menšín národnostných škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.

Čl. 8

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 9

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť **1. februára 2025**.

minister

Obsah

SMERNICA Č. 1/2025 K PREVENCIÍ A RIEŠENIU ŠIKANOVANIA DETÍ A ŽIAKOV V ŠKOLÁCH A V ŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH 1

Čl. 1	Úvodné ustanovenie.....	1
Čl. 2	Základné ustanovenia	1
Čl. 3	Prevencia šikanovania	4
Čl. 4	Preverovanie podozrenia zo šikanovania.....	6
Čl. 5	Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov	7
Čl. 6	Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia.....	8
Čl. 7	Záverečné ustanovenie.....	8
Čl. 8	Zrušovacie ustanovenie.....	8
Čl. 9	Účinnosť.....	8

Obsah.....	9
-------------------	----------

XII. Zákaz segregácie vo výchove a vzdelávaní

Podľa § 145 ods. 1 škola pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní postupuje podľa štandardov, ktoré vydáva a na svojom webovom sídle zverejňuje ministerstvo školstva. Tieto štandardy sú záväzné pre školský poriadok. Využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Podľa § 2 písm. a i.) je segregácia vo výchove a vzdelávaní konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu (antidiskriminačný zákon – č. 365/2004 Z. z.) a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (Dohovor UNESCO proti diskriminácii vo vzdelávaní z roku 1960, Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím) pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelávanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voľiteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelávania.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,

- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k (článok 29 ods. 1):

- rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
- príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.

1. Štandardy postojov a hodnôt:

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi. Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru.

Všetci aktéri vo vzdelávaní:

- Zaobchádzajú so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrujú úctu všetkým bez rozdielu a vnímajú rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrujú druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektujú ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektujú ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavujú záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávajú priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukazujú prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlňujú sa, pokiaľ niekomu ublížia.
- Vyjadrujú vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

2. Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo nepriпустného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného

dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

3. Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia.
- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole.
- Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

4. Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Zoznam príloh:

- **Príloha č.1:** Smernica č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach (str.18)

Tento školský poriadok bol prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 29.09.2021 a 4.10.2021 a ruší školský poriadok zo dňa 01.09.2013.

Tento školský poriadok nadobúda platnosť dňom 5.10.2021

V Trebišove 4.10.2021

Mgr. Radoslav Ujhelyi
riaditeľ školy

ŠTANDARDY

DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

2024

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku.

Štandardy sú **základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach.** Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými i náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”¹

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní².

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „**zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie**“³. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „*konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská*

¹ Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In [Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.](#)

² [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

³ [§ 3 písm. f\) zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných

zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.”⁴

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru⁵. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.

⁴ § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

⁵ [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR⁶.

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone⁷.
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovnovzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylúčovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov⁸.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program⁹, individuálny učebný plán¹⁰ alebo poskytnuté podporné opatrenia¹¹.

⁶ Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

⁷ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.

⁸ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)

⁹ § 7a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

¹⁰ § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

¹¹ § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálo-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole¹². Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

¹² Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné [na webovom sídle ministerstva](#).

